

Gemeente
Woudenberg

Procesvoorstel participatie **Huishoudelijke ondersteuning met een visie:** *toekomstgericht, samen en op maat*

Beoogd opdrachtgevers:		
Ambtelijk Bestuurlijk (PHO)	[Redacted] H.J. Dekker	
Beoogd projectleider	[Redacted]	
Naam opsteller	[Redacted]	
Beoogde startdatum	Beoogde einddatum	
Q4-2025	Q1-2026	

Samenvatting

Onze samenleving vergrijst en de vraag naar huishoudelijke ondersteuning neemt toe. Tegelijkertijd is het vinden van voldoende personeel in de zorgsector steeds lastiger. Dit zet de beschikbaarheid en betaalbaarheid van huishoudelijke hulp onder druk. Daardoor staan we voor een belangrijke opgave: hoe verdelen we schaarse zorgcapaciteit op een eerlijke manier, met oog voor de inwoners die deze ondersteuning het hardst nodig hebben? Daarom willen we meer aandacht besteden aan wat inwoners zelf nog kunnen wanneer zij ondersteuning aanvragen. De nieuwe vorm van hulp zal gericht zijn op het versterken van de eigen zelfstandigheid, in plaats van het overnemen van taken.

In dit voorstel, waarin we onze aanpak rondom participatie uiteenzetten, leggen we uit hoe we inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers gaan informeren over de voorgenomen plannen voor het uitvoeringskader Huishoudelijke Ondersteuning. Ook geven we aan op welke manier we hen willen betrekken bij het nadenken over de toekomstige invulling van deze ondersteuning. De opbrengsten uit het participatieproces gebruiken we in de totstandkoming van het uitvoeringskader Huishoudelijke ondersteuning.

Dit procesvoorstel sluit aan bij **maatregel 161 van de Kerntakendiscussie**, waarin de focus ligt op het maken van keuzes binnen het sociaal domein. De centrale lijn: richt ondersteuning op inwoners met de grootste behoefte. Daarnaast zal het uiteindelijke uitvoeringskader Huishoudelijke Ondersteuning, dat mede tot stand komt met dit participatieproces, de basis vormen voor de procedure voor de nieuwe inkoop per 1 januari 2027.

Inhoud

Samenvatting	2
Inleiding	4
Waarom is deze verandering nodig?	4
Wat verandert er?	4
Hoe gaan we dit samen doen?	5
Wat stellen we ons als doel?.....	5
Met wie gaan we in gesprek?.....	6
Aanpak van het participatieproces huishoudelijke ondersteuning	7
Projectgroep participatieproces.....	7
Intensieve participatie	7
Fasen en activiteiten	8
1. Voorbereiding	8
2. Informatie, bewustwording en ophalen input.....	8
3. Verwerking en tussentijdse terugkoppeling	8
4. Afsluiting participatietraject.....	9
Planning.....	9

Inleiding

Waarom is deze verandering nodig?

Huishoudelijke hulp vanuit de gemeente is bedoeld voor inwoners die – bijvoorbeeld door ouderdom of gezondheidsproblemen – hun huishouden niet (meer) zelfstandig kunnen doen. De gemeente is verantwoordelijk voor deze ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Sinds de invoering van het abonnementstarief in 2019 is het gebruik van huishoudelijke hulp via de Wmo fors gestegen¹. Inwoners betalen een vast, laag maandbedrag aan eigen bijdrage, ongeacht hun inkomen. Voor veel mensen is dit goedkoper dan het zelf regelen van particuliere hulp. De regeling heeft daarmee bijgedragen aan een bredere instroom in de Wmo.

Vanaf 2028 wordt naar verwachting een nieuwe wet ingevoerd waarbij het abonnementstarief inkomensafhankelijk wordt. Dat betekent dat mensen met een hoger inkomen meer gaan betalen. Deze wetswijziging draagt bij aan een eerlijkere verdeling van kosten en kan financiële druk op gemeenten enigszins verlichten. Toch zal dit niet voldoende zijn om de ondersteuning toekomstbestendig te maken. De vraag naar hulp blijft namelijk groeien, en het tekort aan personeel en middelen neemt toe.

We staan aan de vooravond van een nieuwe inkoopronde voor huishoudelijke ondersteuning, met een startdatum van 1 januari 2027. De huidige contracten, afgesloten binnen het 'Open House'-model² in samenwerking met Baarn en Bunschoten, lopen dan af. Dit biedt een natuurlijk moment om samen met inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers te komen tot het nieuwe uitvoeringskader, dat aansluit bij de opgaven van deze tijd én bij de behoeften van onze inwoners.

Wat verandert er?

We stellen voor om huishoudelijke ondersteuning te differentiëren naar behoefte. Zo kunnen we beschikbare middelen gericht inzetten. Het voorgestelde kader bestaat uit drie vormen van ondersteuning:

1. Herstelgerichte ondersteuning

Bij een hulpvraag bekijkt de Wmo-consulent samen met de inwoner wat nog zelfstandig mogelijk is. Soms kan een kortdurende training helpen om fitter en zelfstandiger te worden, zodat het huishouden (deels) weer zelf kan worden gedaan. Dit draagt bij aan het behouden van eigen regie en voorkomt onnodige afhankelijkheid.

2. Tijdelijke hulp en coaching om weer zelfstandig te worden

Sommige inwoners hebben tijdelijk wat extra hulp nodig. Zij kunnen gebruikmaken van een combinatie van huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Een coach komt dan thuis langs om samen met de inwoner te kijken naar oplossingen om het huishouden zelf te kunnen doen. Bijvoorbeeld met handige hulpmiddelen of slimme technieken. Zo blijft de inwoner actief en minder afhankelijk van hulp.

¹ [Kwart meer gebruik Hulp bij het huishouden via Wmo dan in 2019 | CBS](#)

² Open House is in deze een toelatingssysteem voor de levering van de dienst 'hulp bij het huishouden' op basis van een vooraf bekendgemaakte toelatingsprocedure. Binnen de Open House heeft de gemeente Woudenberg geschiktheids- en minimumeisen gesteld. Gedurende de hele looptijd van het systeem kunnen aanbieders toetreden en hun diensten aanbieden. Inwoners maken zelf de keuze uit de door de gemeente Woudenberg toegelaten aanbieders. Deze zorgaanbieders voldoen aan de gestelde eisen en (uitvoerings-)voorwaarden binnen het Open House systeem.

3. **Langdurige hulp als het echt niet anders kan**

Als een inwoner door een beperking of langdurige problemen het huishouden niet meer zelfstandig kan doen, blijft huishoudelijke hulp voor langere tijd beschikbaar. In dat geval neemt een hulp de huishoudelijke taken over die de inwoner zelfstandig niet uit kan voeren.

Hoe gaan we dit samen doen?

Het beleidskader participatie (vastgesteld april 2025) vormt het uitgangspunt voor een zorgvuldig participatieproces. We vinden het belangrijk dat inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers actief meedenken over de toekomst van huishoudelijke ondersteuning.

Tijdens dit traject gaan we in gesprek over de voorgenomen plannen voor het uitvoeringskader, waarbij de drie genoemde vormen van ondersteuning als uitgangspunt dienen. We nodigen deelnemers uit om hun ervaringen, zorgen en ideeën te delen. Er is nadrukkelijk ruimte voor het inbrengen van creatieve en vernieuwende oplossingen. De inzichten uit dit participatieproces nemen we mee bij het vormgeven van het definitieve uitvoeringskader Huishoudelijke Ondersteuning en de inkoopprocedure voor 2027.

Wat stellen we ons als doel?

Samen werken aan toekomstbestendige ondersteuning

Om ervoor te zorgen dat iedereen in Woudenberg de juiste ondersteuning blijft krijgen, willen we huishoudelijke hulp anders organiseren. Dit kan gevolgen hebben voor inwoners en voor de manier waarop de gemeente hen ondersteunt. Daarom vinden we het belangrijk om inwoners op tijd mee te nemen in deze veranderingen, zodat ze weten wat er speelt en we samen kunnen kijken of er draagvlak is voor deze nieuwe aanpak.

Beleid dat werkt in de praktijk

Goede ideeën uit de samenleving helpen ons om beter beleid te maken. Daarom nodigen we niet alleen inwoners, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers uit om mee te denken, maar betrekken we ook de organisaties die huishoudelijke hulp aanbieden. Zo zorgen we ervoor dat de plannen straks ook echt uitvoerbaar zijn.

Ruimte voor nieuwe inzichten en ideeën

We leggen niet van tevoren vast wat de oplossing is voor de vraagstukken rondom huishoudelijke hulp. We willen ruimte geven aan inwoners om samen na te denken over hoe we dit het beste kunnen aanpakken. Dat helpt om meer inzicht te krijgen in wat er nodig is en geeft ruimte aan nieuwe, creatieve ideeën die we kunnen gebruiken bij het maken van een concreet uitvoeringskader Huishoudelijke ondersteuning. De drie voorgestelde vormen dienen daarbij als vertrekpunt, maar staan niet vast. Er is nadrukkelijk ruimte om andere mogelijkheden te verkennen als die beter aansluiten bij de behoeften en inzichten die tijdens het proces naar voren komen.

Met wie gaan we in gesprek?

Om goede keuzes te maken over de toekomst van huishoudelijke ondersteuning in Woudenberg, willen we verschillende groepen betrekken. Zo halen we waardevolle inzichten op en zorgen we ervoor dat de veranderingen aansluiten bij wat er leeft in onze samenleving.

Inwoners

We gaan in gesprek met inwoners die nu of in de toekomst gebruikmaken van ondersteuning via de Wmo. We leggen uit welke veranderingen eraan komen en waarom deze nodig zijn om ondersteuning voor iedereen toegankelijk te houden. Ook vragen we hen mee te denken over situaties waarin zij mogelijk hulp nodig hebben en wat hen zou kunnen helpen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven.

Maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers

(o.a. CDKS, Netwerk Ouderen Woudenberg, SWO)

We informeren hen over de veranderingen en gaan met hen in gesprek over hoe we samen inwoners het beste kunnen ondersteunen. Zeker bij inwoners die op meerdere terreinen hulp nodig hebben, willen we samen bekijken hoe we hun zelfstandigheid het beste kunnen versterken.

Adviesraad Sociaal Domein Woudenberg

De Adviesraad Sociaal Domein betrekken we actief in het gehele proces over de nieuwe koers rond huishoudelijke ondersteuning. Als vaste adviseur van het college vragen we de adviesraad om met ons mee te denken en advies te geven op de plannen.

Organisaties die huishoudelijke hulp bieden

We spreken ook met de gecontracteerde aanbieders (directie en medewerkers) van huishoudelijke ondersteuning die al actief zijn in Woudenberg. We informeren hen over de voorgenomen veranderingen en vragen hoe we samen kunnen zorgen dat de hulp uitvoerbaar blijft. Daarbij richten we ons vooral op manieren om de zelfredzaamheid van inwoners te ondersteunen. Ook willen we weten onder welke voorwaarden zij vernieuwde diensten kunnen aanbieden en welke ideeën zij zelf hebben voor vernieuwing.

Aanpak van het participatieproces huishoudelijke ondersteuning

Projectgroep participatieproces

Voor een goede uitvoering van het participatieproces stellen we een projectgroep samen. Deze groep bewaakt de planning, coördineert de verschillende activiteiten en zorgt voor de verwerking van de opgehaalde input. De projectleider is het aanspreekpunt voor inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers gedurende het traject.

Samenstelling projectgroep:

- **Projectleider – beleidsadviseur Wmo (gemeente)**
[redacted]
- **Beleidsmedewerker sociaal domein (gemeente)**
[redacted]
- **Communicatieadviseur (gemeente)**
[redacted]
- **Wmo-consulenten (De Kleine Schans)**
[redacted] en [redacted]

Intensieve participatie

We willen inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers betrekken bij de ontwikkeling van het uitvoeringskader voor huishoudelijke ondersteuning. Het doel is om input op te halen, draagvlak te verkennen en samen te werken aan praktische en uitvoerbare oplossingen. Dit willen we doen op de volgende twee manieren:

1. Delen van informatie

We houden inwoners en partners op de hoogte van de plannen en ontwikkelingen. We leggen uit welke veranderingen we als gemeente voor ogen hebben en welke doelen we nastreven. Zo zorgen we ervoor dat iedereen goed geïnformeerd is, weten inwoners wat ze kunnen verwachten en kunnen we samen het gesprek aangaan over de richting die we op willen.

2. Vragen om input

We nodigen inwoners, aanbieders, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers uit om hun ervaringen, ideeën en zorgen met ons te delen. Daarbij zijn we benieuwd hoe zij aankijken tegen de toekomstige uitdagingen op het gebied van huishoudelijke ondersteuning. We vragen bijvoorbeeld hoe mensen verwachten om te gaan met hun huishouden wanneer ze ouder worden of beperkingen krijgen, en wat hen zou kunnen helpen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven. Ook halen we op welke wensen, aandachtspunten of vernieuwende ideeën er leven, zodat we deze kunnen meenemen bij het verder vormgeven van het uitvoeringskader.

Fasen en activiteiten

1. Voorbereiding

- Opstellen van communicatiemateriaal (informatiebrief, websitepagina, uitnodigingen).
- Inventariseren en benaderen van inwoners, maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers.
- Inrichten van een digitale enquête.

2. Informatie, bewustwording en ophalen input

Doel: Inwoners, maatschappelijke organisaties, aanbieders en belangenvertegenwoordigers informeren over de plannen en breed input ophalen (ideeën, zorgen en ervaringen).

Activiteiten:

- **Publicatie van de plannen**
Publiceren van de plannen op de gemeentelijke website en de gemeentepagina van De Woudenberger.
- **Digitale enquête**
Verspreiding via de gemeentelijke website, sociale media en flyers bij huisartsen en De Kleine Schans.
- **Rondetafelgesprekken**
 - **Doelgroep:** Inwoners, maatschappelijke organisaties, belangenvertegenwoordigers, Adviesraad Sociaal Domein.
 - **Doel:** Uitleg geven over de komende veranderingen en waarom deze nodig zijn. Ophalen van ideeën en aandachtspunten.
 - **Opzet:** Drie sessies met 10–15 deelnemers per keer (mix van betrokkenen).
 - **Locaties:** Nader te bepalen, verspreid door Woudenberg.
- **Consultatie Adviesraad Sociaal Domein**
 - **Doel:** De adviesraad als vaste adviseur van het college betrekken bij het meedenken en adviseren over de plannen.
 - **Opzet:** Eén sessie op het gemeentehuis van Woudenberg.
- **Marktconsultatie gecontracteerde aanbieders**
 - **Doel:** Interessepeiling en ophalen van ideeën over uitvoerbaarheid en samenwerking.
 - **Opzet:** Twee fasen — schriftelijke uitvraag gevolgd door individuele gesprekken.

3. Verwerking en tussentijdse terugkoppeling

- Tussentijdse terugkoppeling aan college van B&W, gemeenteraad en deelnemers via nieuwsbrief, en publicatie op gemeentelijke website en berichtgeving op de gemeentepagina van De Woudenberger: Wat is er opgehaald? Wat doen we met de input?

4. Afsluiting participatietraject

- Analyse van de input uit enquête, rondetafelgesprekken en consultaties.
- Delen van het participatieverslag (reactienota + procesevaluatie) met alle betrokkenen en publiceren op de gemeentelijke website.

Planning

Als de gemeenteraad op **25 september 2025** instemt met dit procesvoorstel, starten we het proces in Q4-2025 op. Na het doorlopen van alle fases volgt begin 2026 het participatieverslag waarmee we het participatietraject afsluiten.

De inzichten uit dit participatieproces mee we mee bij het vormgeven van het definitieve uitvoeringskader Huishoudelijke Ondersteuning en de inkoopprocedure voor 2027. Dit proces wordt in Q1-2026 opgestart.

Tijdslijn participatieproces huishoudelijke ondersteuning – gemeente Woudenberg

